

Ìre Nàiseanta 5 agus an Àrd-ìre

SÒISEALTAS / SOCIETY

Comhairle nan Eilean Siar

e-stòras

Faclan agus abairtean feumail a tha a’
bualadh air na ceithir cuspairean:

*Useful words and phrases for the four
specified contexts which feature in
course work and assessments.*

Teicneòlas

Faodaidh sibh cur ri na
liostaichean seo
uair sam bith.

Teicneòlas

1 Na meadhanan

2 Na meadhanan sòisealta

3 An t-Eadar-lìon

4 Làrach-lìn

5 Fiosrachadh

6 Fòn-làimhe

7 A' cleachdadh an Eadar-lìon

8 A' togail dhealbhan

Teicneòlas

- 9 A' teacsadh
- 10 Bidh mi a' bruidhinn ri mo charaidean air fòn-làimhe
- 11 Tha an t-Eadar-lìon cunnartach uaireannan.
- 12 Tha mi math air teicneolas obrachadh.
- 13 Tha teicneòlas cudromach an-diugh.
- 14 Bidh mi a' cur mo dhealbhan air a' choimpiutair.
- 15 Tha làraichean-lìn shòisealta agam.
- 16 Tha telebhisean nas fheàrr na rèidio oir...

Biadh agus Slàinte

Biadh agus Slàinte

1 Tha measan math dhut.

2 Chan eil cus siùcair math dhut.

3 Airson a bhith fallain, feumaidh tu...

4 Tinneas an t-Siùcair

5 Tinneas cridhe

6 Tha am pathadh orm

7 Tha an t-acras orm

8 Tha an dèideadh orm

Biadh agus Slàinte

9 Tha an cnatan orm

10 A bheil thu a' faireachdainn bochd?

11 Bu chòir dhut...

12 Bu chòir dhut còig measan no glasraich ithe a h-uile latha

13 Cha bu chòir dhut cus salainn/geir ithe oir...

14 Tha mi a' faireachdainn nas fheàrr/nas miosa.

15 Tha tinneas-cridhe air mòran dhaoine ann an Alba.

16 Thuit mi far mo bhaidhsagal.

Biadh agus Slàinte

17 Tubaist

18 Droch thubaist

19 Tubaist rathaid

20 Dè thachair?

21 Gheàrr mi mo ghàirdean.

22 Chan eil _____ math dhut.

23 Tha daoine anns an Danmhairg nas fhallaine na daoine ann an Alba.

24 Tha measan nas fheàrr dhut na suiteis.

Cànan

Cànan

1 Tha cànan cudromach/feumail/inntinneach.

2 'S e mion-chànan a tha ann an Gàidhlig agus Cuimiris.

3 Tha e nas fhasa cànan ionnsachadh nuair a tha thu òg.

Càirdeas

(Relationships/citizenship)

Càirdeas

(Relationships/citizenship)

1 Tha e furasta dhomh coinneachadh ri daoine ùra.

2 Tha mi measail air mo charaidean.

3 Is toigh leam mo theaghlach.

4 An toigh leat do cho-oghaichean?

5 Caraidean

6 Càirdean

7 Tha tòrr chàirdean agam.

8 Tha nàdar beothail agam.

9 Tha mi sàmhach nam nàdar.

Càirdeas

(Relationships/citizenship)

10

Cha bhi mi trod ri mo phiuthar tric.

11

'S e daoine gasta a tha nam sheanair.

12

'S e boireannach gasta a tha nam sheanmhair.

13

Is fheàrr leis a bhith ag obair ann am buidheann.

14

Is fheàrr leam a bhith ag obair leam fhèin.

15

Tha tòrr agam ri ràdh.

16

Tha e cudromach gum bi daoine modhail fad na h-ùine.

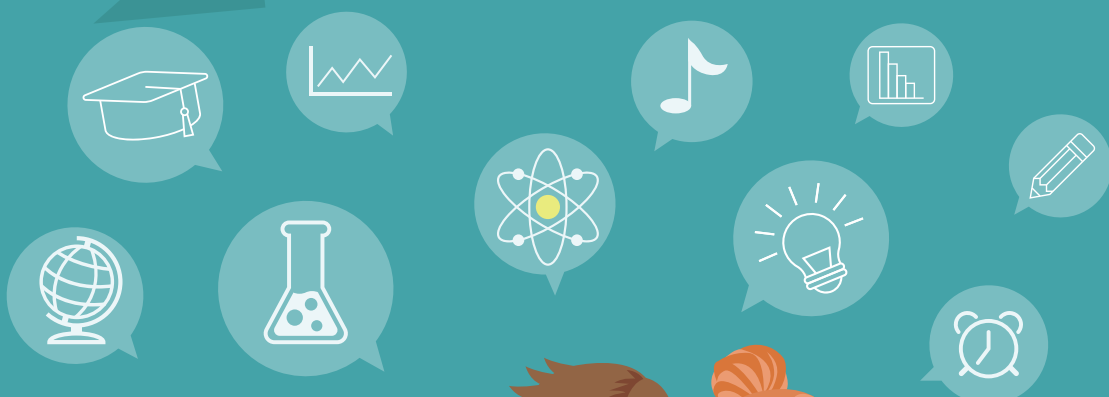
17

Tha e doirbh dhomh bruidhinn a-mach sa chlas.

18

Feumaidh tu bruidhinn ri cuideigin ma tha dragh ort. Nì sin feum dhut.

Ionnsachadh

Ionnsachadh

1 Tha mi a' dèanamh ochd cuspairean aig Ìre Nàiseanta 4/5

2 Tha mi air a' cheathramh bliadhna.

3 Tha mi air a' chòigeamh bliadhna.

4 'S e sgoilear/oileanach a th' annam.

5 Is toigh leam a bhith ag ionnsachadh mu dheidhinn...

6 Is fheàrr leam oir tha e inntinneach.

7 Tha ùidh agam ann an....

A top-down illustration of a person with dark hair, wearing a white long-sleeved shirt, sitting at a light blue desk. The person is holding a blue pen and writing in a small notebook. On the desk, there is a laptop, a calculator showing '195', a pair of glasses, a coffee cup, a magnifying glass over a document with chemical structures (CH₃, OH, NO₂), a pencil holder with four colored pencils, a yellow notepad with a magnifying glass, a large sheet of paper with a gear diagram, a ruler, and two crumpled pieces of paper. The background is a solid teal color.

Obair

Obair

1 Nuair a dh' fhàgas mi an sgoil...

2 Sgrìobh mi cunntas-beatha mu mo dheidhinn fhèin.

3 Bha agam ri mo chunntas-beatha a chur gu tòrr chompanaidhean.

4 Tha mi ag iarraidh a bhith nam...

5 Bu toigh leam a bhith nam...

6 Feumaidh ùidh a bhith agad ann...

7 Tha mi dìcheallach.

8 Foighidneach

9 Tha mi dèidheil air ceòl.

Obair

10

Tha mi math air...

11

Tha mi fìor mhath air...

12

Tha mi meadhanach math air

13

obair ann an sgioba

14

obair còmhla ri clann

15

dèiligeadh ri daoine

16

teicneòlas obrachadh

17

Bu toigh leam obair le tuasastal math.

18

Chan eil airgead cudromach dhomh.

Obair

19

Tha e cudromach gun còrd an obair rium.

20

'S e _____ a tha nam bhràthair.

21

Chan e _____ a tha nam athair.

22

Feumaidh tu a bhith deònach uairean fada obrachadh.

23

Airson a bhith nad thidsear, feumaidh tu ceithir cuspairean fhaighinn aig an Àrd-ìre.

24

Rinn mi eòlas-obrach/greis-obrach ann an oifis mhòr.

25

Fhuair mi eòlas air an obair seo mu thràth.

26

Chanainn gu bheil mi earbsach/taiceil/onarach/dìcheallach....

Cultar

Cultar

1

Chaidh mi...

2

Chunnaic mi...

3

Rinn mi...

4

Tha an Fhraing math airson saor-làithean oir...

5

'S e àite freagarrach a tha anns an Fhraing airson saor-làithean oir...

6

Tha na daoine càirdeil.

7

Tha na seallaidhean brèagha.

8

Taigh-tasgaidh

9

Taigh-bìdh Eadailteach

10

Beanntan àrda

11

Bha/Tha/Bidh an t-sìde...

12

Ro bhlàth

13

Bha i cho fuar.

14

'S urrainn dhomh Fraingis a bhruidhinn.

15

Chan urrainn dhomh Eadailtis a leughadh.

16

Bha mo bhràthair ri mo thaobh air a' phlèan.

Cultar

17 Bha mi nam shuidhe còmhle ri theaghlach air a' bhàt-aiseag.

18 Chuir mi tòrr aodaich nam bhaga.

19 Bu toigh leam tilleadh a dh' aithghearr.

20 Chòrdadh e rium tilleadh an ath-bhliadhna.

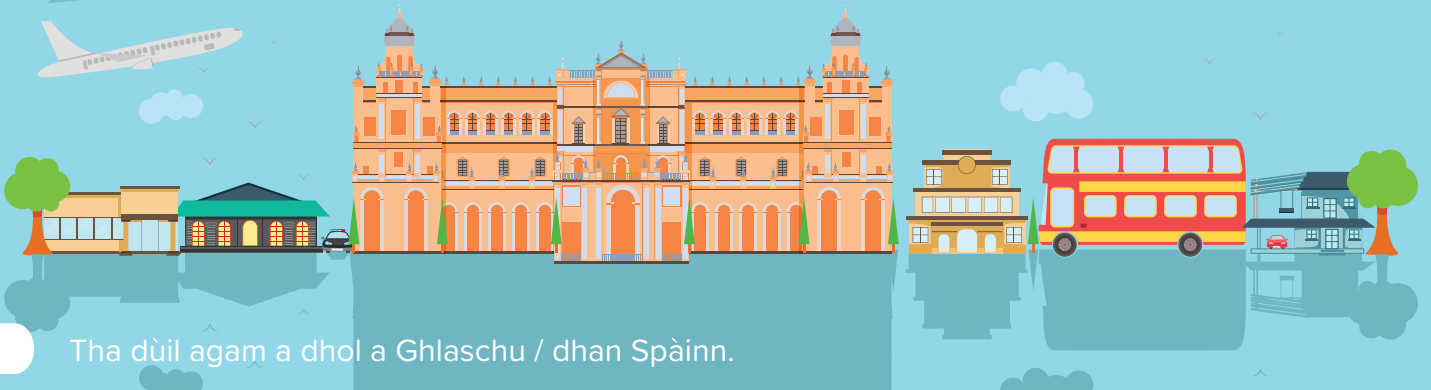
21 Mholainn an t-àite seo .

Planning a trip

CULTAR

Planning a trip

1 Tha dùil agam a dhol a Ghlaschu / dhan Spàinn.

2 Tha mi an dòchas gum bi turas sgoinneil againn.

3 Bu toigh leam a dhol a-null thairis airson bliadhna nuair a dh' fhàgas mi an sgoil/an oilthigh.

4 Thèid sinn dhan Spàinn airson turas-sgoile.

5 Chì sinn tòrr sheallaidhean inntinneach.

6 Bhiodh e feumail a dhol a-null thairis an toiseach, mus tèid mi dhan oilthigh.

Dùthchannan eile

CULTAR

Dùthchannan eile

1 Tha an Fhraing/An Spàinn/An Eadailt ainmeil airson

2 'S e pìotsa biadh nàiseanta na h-Eadailte.

3 Tha na daoine anns a' Ghèig uabhasach coibhneil/laghach, etc.

4 Tha Na Stàitean Aonaichte aimeil airson

5 Chan eil Alba coltach ris An Fhraing.

6 Chan eil gràin-cinnidh ceart.

7 Tha e math gu bheil a h-uile duine anns an t-saoghal eadar-dhealaichte.

Cultar na h-Alba

CULTAR

Cultar na h-Alba

1 Tha ùidh mhòr aig tòrr dhaoine ann an ceòl traidiseanta.

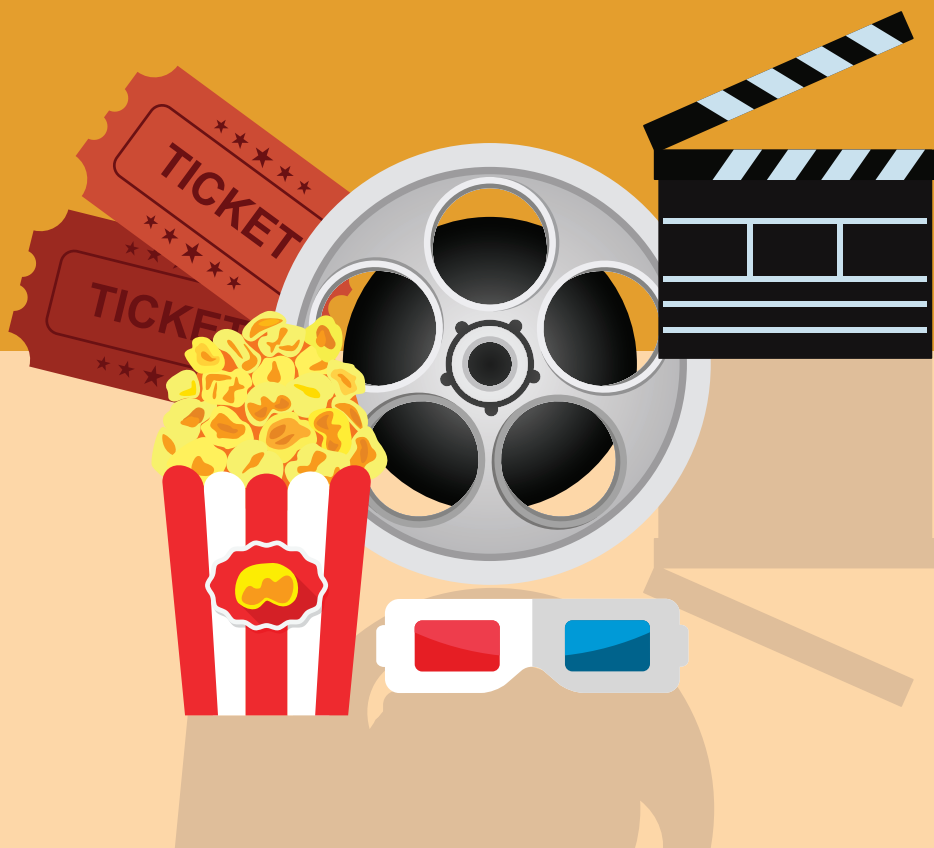
2 Tha tòrr a bharrachd sgoilearan ag ionnsachadh Gàidhlig ann an sgoiltean air feadh Alba.

3 Bha a' chiad sgoil Ghàidhlig ann an Glaschu.

4 Tha tòrr aonadan Gàidhlig ann an sgoiltean air feadh Alba.

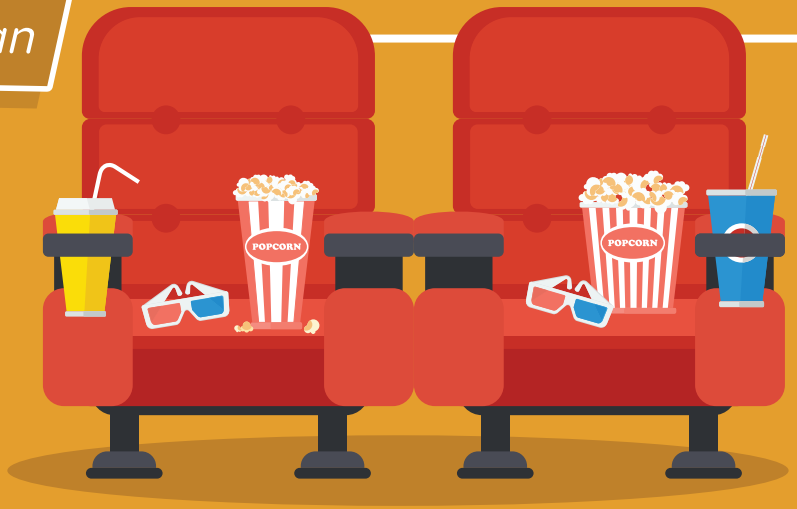
5 'S e seinneadair ainmeil a tha ann an Julie Fowlis.

Fiołm agus telebhisean

CULTAR

Fiolm agus telebhisean

1 Chunnaic mi fiolm èibhinn/eagalach.

2 'S e an t-ainm a bh' air a' phrìomh character.

3 Chòrd/cha do chòrd am fiolm rium oir...

4 Tha am fiolm/prògram/leabhar seo freagarrach do dh' inbhich/do chloinn/do dheugairean.

5 Tha ùidh mhòr agam ann am fiolmaichean.

6 Is toigh leam a bhith a' coimhead air prògraman Gàidhlig.

Faclan agus abairtean eile

DÒIGH-BEATHA NA DÙTHCHA
SÒISEALTAS / SOCIETY

Ionnsachadh / Learning

Obair & Cosnadh / Employability

Cultar / Culture